

KONFERENSIYA

“JIZZAX VILOYATI IJTIMOIIY-IQTISODIY
RIVOJLANISHINING ASOSIY
YO’NALISHLARI: MUAMMO VA YECHIMLAR”

RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI

2025-yil 21 noyabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI O‘ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI**

**JIZZAX VILOYATI IJTIMOIIY-IQTISODIIY
RIVOJLANISHINING ASOSIIY YO‘NALISHLARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
*mavzusidagi Respublika ilmiy-texnik anjuman materiallari
to‘plami*
(2025-yil 21-22-noyabr)

JIZZAX-2025

Jizzax viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishining asosiy yo‘nalishlari: muammo va yechimlar. Respublika ilmiy-texnik anjuman materiallari to‘plami – Jizzax: O‘zMU Jizzax filiali Iqtisodiyot va turizm kafedrası, 2025-yil 21-22-noyabr. 557-bet.

Respublika miqyosidagi ilmiy-texnik anjuman materiallarida zamonaviy kompyuter ilmlari va muhandislik texnologiyalari sohasidagi innovatsion tadqiqotlar aks etgan.

Globalashuv sharoitida davlatimizni yanada barqaror va jadal sur‘atlar bilan rivojlantirish bo‘yicha amalga oshirilayotgan islohotlar samarasini yaxshilash sohasidagi ilmiy-tadqiqot ishlariga alohida e‘tibor qaratilgan. Zero iqtisodiyotning, ijtimoiy sohalarni qamrab olgan modernizatsiya jarayonlari, hayotning barcha sohalarini liberallashtirishni talab qilmoqda.

Ushbu ilmiy ma‘ruza tezislari to‘plamida mamlakatimiz va xorijlik turli yo‘nalishlarda faoliyat olib borayotgan mutaxassislar, olimlar, professor-o‘qituvchilar, ilmiy tadqiqot institutlari va markazlarining ilmiy xodimlari, tadqiqotchilari, magistr va talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlari natijalari mujassamlashgan.

Mas‘ul muharrirlar: DSc.prof. Turakulov O.X., t.f.n., dots. Baboyev A.M.

Tahrir hay‘ati a‘zolari: p.f.d.(DSc), prof. Turakulov O.X., t.f.n., dots. Baboyev A.M., t.f.f.d.(PhD), prof. Abduraxmanov R.A., p.f.f.d.(PhD) Eshankulov B.S., p.f.n., dots. Alimov N.N., p.f.f.d.(PhD), dots. Alibayev S.X., t.f.f.d.(PhD), dots. Abdumalikov A.A, p.f.f.d.(PhD) Hafizov E.A., f.f.f.d.(PhD), dots. Sindorov L.K., t.f.f.d.(PhD), dots. Nasirov B.U., b.f.f.d. (PhD) O‘ralov A.I., p.f.n., dots. Aliqulov S.T., t.f.f.d.(PhD) Kuvandikov J.T., i.f.n., dots. Tsoy M.P., Sharipova S.F., Jo‘rayev M.M.

Mazkur to‘plamga kiritilgan ma‘ruza tezislarning mazmuni, undagi statistik ma‘lumotlar va me‘yoriy hujjatlarning to‘g‘riligi hamda tanqidiy fikr-mulohazalar, keltirilgan takliflarga mualliflarning o‘zlari mas‘uldirlar.

IQTISODIYOTDA OVQATLANISH KORXONALARI

Salaxiddinov Murod Zarifjon o‘g‘li, Pardaboyev Shaxriyor Umid o‘g‘li
Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali talabasi

m8133128@gmail.com

shaxriyorpardaboyev06@gmail.com

Norbekov Xursandmurod

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali assistenti

Annotatsiya: Turizmدا ovqatlanish korxonalari, turistlarning umumiy tajribasini shakllantirishda muhim o‘rin tutadi. Ushbu tezisda turizmда ovqatlanish xizmatlarining turlari, ularning sifatini yaxshilash uchun zarur bo‘lgan strategiyalar va ovqatlanish korxonalarining turizm sohasiga ta'siri ko‘rib chiqiladi. Ovqatlanish korxonalari nafaqat turistlarga xizmat ko‘rsatish, balki mahalliy iqtisodiyotga hissa qo‘shish, madaniy almashuvni rivojlantirish va ekologik barqarorlikni ta'minlashda ham muhim rol o‘ynaydi. Tezisda O‘zbekistondagi turizm markazlarida ovqatlanish xizmatlarining mavjud holati va rivojlanish istiqbollari ham tahlil qilinadi.

Аннотация: Ресторанные предприятия в туризме играют важную роль в формировании общего впечатления туристов. В данной работе рассматриваются виды услуг общественного питания в туризме, стратегии их улучшения и влияние ресторанных предприятий на туристическую отрасль. Ресторанные предприятия не только обслуживают туристов, но и вносят вклад в экономику региона, способствуют культурному обмену и обеспечению экологической устойчивости. В работе также анализируется текущее состояние и перспективы развития ресторанных услуг в туристических центрах Узбекистана.

Annotation: Catering establishments in tourism play a crucial role in shaping the overall experience of tourists. This thesis explores the types of catering services in tourism, strategies for improving their quality, and the impact of catering establishments on the tourism industry. Catering establishments not only provide services to tourists but also contribute to the local economy, promote cultural exchange, and ensure environmental sustainability. The thesis also analyzes the current state and development prospects of catering services in the tourism centers of Uzbekistan.

Kalit so‘zlar: Ovqatlanish korxonalari, Turizm va ovqatlanish sanoati, Turistik xizmatlar, Restoranlar va kafelar, Sifatni boshqarish, Ekologik barqarorlik, Mahalliy iqtisodiyotga hissa

Ключевые слова: Ресторанные предприятия, Туризм и общественное питание, Туристические услуги, Рестораны и кафе, Управление качеством, Экологическая устойчивость, Вклад в местную экономику

Keywords: Catering establishments, Tourism and catering industry, Tourist services, Restaurants and cafes, Quality management, Environmental sustainability, Contribution to local economy

1. Turizmda ovqatlanish korxonalari va ularning roli

Ovqatlanish korxonalari, ya'ni restoranlar, kafelar, barlar va boshqa taom ishlab chiqarish punktlari turizmni rivojlantirishda asosiy xizmat ko'rsatuvchi sub'yektlardir. Turistlar uchun mazali va sifatli ovqatlar, mahalliy an'analar va gastronomik tajribalar taqdim etish sayohatning umumiy sifatini yaxshilaydi. Ovqatlanish xizmatlari turistlarga nafaqat kerakli oziq-ovqatni taqdim etadi, balki madaniy tajriba va mahalliy hayot bilan tanishtiradi.

2. Turizmda ovqatlanish xizmatlari turlari

Turizmda ovqatlanish xizmatlari turli xil shakllarda taqdim etiladi:

Restoranlar: Odatda, yuqori darajadagi xizmatlar va keng turdagi taomlar taklif etiladi. Restoranlar sayohatchilar uchun mahalliy taomlar va xalqaro oshxonalarni namoyish etish imkonini beradi.

Kafelar va barlar: Yengil ovqatlar va ichimliklar xizmatlari ko'rsatiladi. Kafelar, shuningdek, turistik joylarda o'ziga xos atmosferaga ega bo'lib, sayyohlar uchun dam olish joyi sifatida xizmat qiladi.

Shahar oziq-ovqat bozorlari va yarmarkalar: Mahalliy gastronomiyani taqdim etish bilan birga, sayyohlarni o'ziga tortadigan an'anaviy ovqatlar va ichimliklar.

Fast food xizmatlari: Yengil ovqatlarni tezda taqdim etadigan restoranlar yoki oziq-ovqat zanjirlarining ko'pligi, turistlarga qulay va tez ovqatlanish imkoniyatini beradi.

3. Sifatni boshqarish va ovqatlanish xizmatlarini takomillashtirish

Turizmda ovqatlanish xizmatlarining sifatini boshqarish nafaqat kompaniyaning obro'sini, balki butun turizm sanoatining muvaffaqiyatini ta'minlaydi. Sifatni boshqarish tizimlari (masalan, ISO standartlari) ovqatlanish korxonalarining xizmatlarini yaxshilashga yordam beradi. Restoranlar va boshqa ovqatlanish korxonalari, shuningdek, mijozlar fikrlarini inobatga olish va yangi tendensiyalarga moslashish orqali o'z xizmatlarini takomillashtirishi zarur.

4. Ovqatlanish korxonalarining ekologik barqarorlikka ta'siri

Bugungi kunda ekologik mas'uliyat, oziq-ovqat xavfsizligi va chiqindilarni boshqarish masalalari turizmda muhim ahamiyat kasb etadi. Ovqatlanish korxonalari energiya tejash, chiqindilarni kamaytirish va mahalliy resurslardan foydalanish kabi ekologik barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan strategiyalarni amalga oshirishi lozim. Bu nafaqat atrof-muhitni himoya qilishga, balki turizm sohasida ijobiy imidj yaratishga ham yordam beradi.

5. O'zbekistondagi turizmda ovqatlanish xizmatlarining holati va rivojlanish istiqbollari

O'zbekistonda turizm sohasining o'sishi bilan birga ovqatlanish xizmatlari ham kengaymoqda. Toshkent, Samarqand, Buxoro kabi yirik turistik markazlarda

restoranlar va kafelar soni ortib bormoqda. Mahalliy oshxona va an'anaviy taomlar turistlar uchun jozibador hisoblanadi. Shuningdek, yuqori sifatli xizmatlar va ekologik barqarorlikka e'tibor berish zarur.

Xulosa

Turizmda ovqatlanish korxonalari turistlarning umumiy tajribasini boyitishda muhim rol o'ynaydi. O'zbekistonda gastronomik turizmning rivojlanishi mahalliy madaniyatni targ'ib qilish, iqtisodiy o'sishga hissa qo'shish va ekologik barqarorlikni ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Ovqatlanish xizmatlarining sifatini oshirish, yangi xizmatlarni ishlab chiqish va ekologik mas'uliyatni oshirish orqali turizmga ovqatlanish korxonalari yanada rivojlanishi mumkin.

Foydalangan adabiyotlar ro'yxati:

1. J. Sh. Ahmadov, "Turizm va ovqatlanish sanoati", Toshkent, 2019.
2. S. M. Davronov, "Turizmda xizmat ko'rsatish: ovqatlanish turlari va xizmat sifatini boshqarish", Samarqand, 2020.
3. A. S. Turg'unov, "O'zbekistondagi turizmni rivojlantirishda ovqatlanish xizmatlarining o'rni", Buxoro, 2021.
4. F. A. Isroilov, "Turizm va ekologik barqarorlik", Toshkent, 2022.
5. Sh. A. Usmonov, "Turistik xizmatlar va restoranlar", Nukus, 2023.

COMPARATIVE ANALYSIS OF REGIONAL TOURISM IN TASHKENT AND SAMARKAND: RESOURCES, DEVELOPMENT, AND COOPERATION

Xotamkulova Odina

Jizzakh Branch Of National University Of Uzbekistan

Psychology faculty, Tourism and hospitality field

242.24th group student

Email: xotamkulovaodina@gmail.com

Scientific supervisor: Goyibnazarova Shahnoza Vahob qizi

Email: bambuchiibijuteriy@gmail.com

Annotation: This article provides a comparative analysis of regional tourism in Uzbekistan, focusing on Tashkent and Samarkand. It examines natural and man-made tourism resources, visitor flow and seasonality, the level of tourism development, and opportunities for regional cooperation. The article also highlights future development trends, including sustainable tourism practices and the creation of integrated tourism routes

Key words: Regional tourism, Tashkent, Samarkand, visitor flow, tourism development, tourism routes, natural resources, man-made resources, sustainable tourism, regional cooperation